

Socialdepartementet

Ekonomistyrningsverket
Box 45316
104 30 Stockholm

Uppdrag att stödja det fortsatta utvecklingsarbetet med Statens servicecenter

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Ekonomistyrningsverket (ESV) i uppdrag att stödja det fortsatta utvecklingsarbetet med Statens servicecenter. Syftet är att öka effektiviteten och minska administrationskostnaderna i statsförvaltningen som helhet. I uppdraget ingår följande:

1. Vidareutveckla det metodstöd för enhetlig bedömning av stödverksamheten som tidigare har tagits fram av ESV. Stödet ska kunna användas av myndigheterna när de analyserar förutsättningarna för och konsekvenserna av en anslutning till Statens servicecenter. Stödet ska bidra till beslutsunderlag som på ett relevant och rättvisande sätt, bl.a. avseende kostnader och kalkylperiod, jämför alternativet egenregi med att köpa tjänsterna från Statens servicecenter. ESV ska i denna del samverka med Statens servicecenter.
2. Tillhandahålla stöd till myndigheterna när det gäller ledning och styrning av den förändringsprocess som uppkommer i det fall en myndighet beslutat om en anslutning till Statens servicecenter och därmed byter roll från att vara utförare till beställare. I detta ingår bl.a. att skapa forum för erfarenhetsutbyte mellan myndigheter.
3. Kartlägga och analysera hur egenregiverksamheten inom de tre tjänsteområden som Statens servicecenter erbjuder bedrivs vid ett urval av statliga myndigheter med över 500 årsarbetare. Urvalet till kartläggningen ska genomföras i samråd med Regeringskansliet. Kartläggningen ska omfatta effektivitetsnivå, kvalitetsaspekter, kostnader, personalsituation och kompetensförsörjningsfaktorer såsom förestående pensionsavgångar. Kartläggningen ska kunna användas av såväl myndigheter som Regeringskansliet som underlag till fördjupade analyser.

4. Bedöma behovet av ytterligare åtgärder för att statsförvaltningens utveckling mot en mer koncentrerad, standardiserad och automatiserad administration ska ge avsedd effekt när det gäller högre effektivitet, jämnare kvalitet och minskade kostnader för staten som helhet. ESV ska bl.a. utreda behovet av och analysera fördelar och nackdelar med en starkare styrning och samordning av anslutningen av myndigheter till Statens servicecenter. ESV ska särskilt utreda och överväga behovet av förordningsreglering och, i det fall det bedöms ändamålsenligt, föreslå hur en sådan förordningsreglering skulle kunna utformas, bl.a. med beaktande av hur andra administrativa reformer såsom införandet av e-fakturor och e-beställningar reglerats. ESV ska redovisa de organisatoriska, rättsliga och finansiella konsekvenserna av sina förslag.

ESV får för uppdragets genomförande använda högst 500 000 kronor under 2013 från anslaget 1:1 Statskontoret, anslagsposten 1 Förvaltningspolitisk utveckling under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning. Medlen utbetalas till ESV efter rekvisition ställd till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 mars 2014. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Rekvisitionen, återbetalningen och redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har. Regeringen återkommer avseende finansiering för uppdragets genomförande under 2014.

ESV ska löpande informera om uppdragets genomförande. Metodstödet (deluppdrag 1) ska finnas tillgängligt för myndigheterna senast den 31 oktober 2013. Avseende deluppdrag 3 ska en första redovisning lämnas senast den 30 september 2013 och avrapporteras senast den 31 december 2013. Deluppdrag 4 ska redovisas senast den 15 januari 2014. ESV ska till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en samlad redovisning av uppdragets genomförande senast den 15 december 2014. Redovisningarna ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Bildandet av Statens servicecenter

Regeringen beslutade den 4 november 2010 att en särskild utredare skulle förbereda bildandet av ett myndighetsgemensamt servicecenter med uppdrag att erbjuda tjänster inom i första hand ekonomi- och personaladministration till statliga myndigheter, Servicecenterutredningen (Fi 2010:08) (dir. 2010:117).

Utredningen redovisade sina förslag i betänkandet Ett myndighetsgemensamt servicecenter (SOU 2011:38). Utredningen föreslog att servicecentret skulle inrättas som en egen myndighet och att ekonomienheten inom Skatteverkets verksamhetsstöd samt lämpliga delar av Försäkringskassans verksamhetsstöd skulle utgöra grund för servicecentret och att servicecentret inledningsvis skulle lokaliseras till Gävle och Östersund. Vidare föreslogs att servicecentret skulle finansieras med intäkter från anslutande myndigheter. Utredningen föreslog att ca 25 myndigheter (med motsvarande 25 procent av alla statligt anställda) ansluts under perioden 2012–2015 och att merparten av de statliga myndigheterna bör anslutas på längre sikt.

ESV fick regeringens uppdrag att bistå med stöd åt utredningen (dnr Fi 2010/5047). I uppdraget ingick bl.a. att föreslå en uppsättning administrativa nyckeltal och en modell för nytto- och kostnadsbedömning som ska kunna utgöra ett enhetligt beslutsunderlag för att bedöma effektiviseringspotentialen vid en anslutning till servicecentret. ESV redovisade resultatet av regeringsuppdraget i rapporten Metodstöd för enhetlig bedömning av stödverksamheten (ESV 2011:3).

Med utgångspunkt i utredningens förslag och med beaktande av remissinstansernas synpunkter beslutade regeringen att ett myndighetsgemensamt servicecenter skulle inrättas. Regeringen gav genom tilläggsdirektiv utredaren i uppdrag att vidta nödvändiga åtgärder för att servicecentret skulle kunna inleda sin verksamhet den 1 juni 2012 (dir. 2011:99). Myndigheten gavs i direktiven namnet Statens servicecenter. Regeringen beslutade att ekonomienheten inom Skatteverkets verksamhetsstöd som var lokaliserad till Gävle och delar av Försäkringskassans verksamhetsstöd som var lokaliserade till Östersund skulle utgöra grunden för servicecentret. Regeringen beslutade vidare i april 2012 (dnr S2012/3249/SFÖ) att även verksamheten inom Kammarkollegiets avdelning administrativ service skulle inordnas i servicecentret. Motivet var att hålla nere statens samlade IT-kostnader och säkerställa att statens administrativa stödverksamhet utvecklas utifrån gemensamma mål och ambitioner.

Statens servicecenters syfte, uppdrag och förutsättningar

Syftet med inrättandet av Statens servicecenter är att öka effektiviteten och minska administrationskostnaderna i statsförvaltningen. En koncentration av administrativ stödverksamhet skapar betydande skalfördelar. Stödtjänsterna kan produceras och levereras till lägre styckkostnad och ofta även till högre kvalitet än när tjänsterna produceras vid varje enskild myndighet. Servicecenterutredningen beräknade den årliga effektiviseringspotentialen i statsförvaltningen

för 133 myndigheter, motsvarande 85 procent av de anställda i statsförvaltningen, till 295 000 000 kronor årligen inom ekonomi- och löneadministration. Detta motsvarar en effektivisering på 33 procent. Vidare kan det bli avsevärt mer kostnadseffektivt om byte och införande av nya systemstöd görs på ett ställe än på varje enskild myndighet.

Att koncentrera administrativt stöd i ett servicecenter har också fördelar av mer kvalitativ karaktär. Myndigheternas fokus på kärnverksamheten ökar. Administrativt stöd blir vidare kärnverksamhet i servicecentret, vilket kan främja effektivitet och kvalitet och rekrytering av kvalificerade medarbetare inom det administrativa området. Koncentration och stor-drift möjliggör en jämnare och högre effektivitet och kvalitet på utförda tjänster och minskar riskerna för kompetensbrist eller personberoende inom myndigheterna. Vidare kan servicecentret enklare anpassa leveransen av administrativa stödtjänster om anslutande myndigheters verksamhet och behov förändras. Ytterligare en fördel är att det skapas en organisatorisk plattform för framtida koncentration av andra förvaltningsgemensamma stödtjänster.

Enligt förordningen (2012:208) med instruktion för Statens servicecenter har myndigheten till uppgift att efter överenskommelse med myndigheter under regeringen tillhandahålla tjänster som gäller administrativt stöd. Myndighetens initiala tjänsteutbud omfattar ekonomiadministrativa tjänster, lön och lönerelaterade tjänster och e-handel. Myndigheten finansieras med avgifter från anslutande myndigheter med krav på full kostnadstäckning.

Regeringen har i olika beslut, bl.a. i budgetpropositionen för 2013 (prop. 2012/13:1), uttalat att det i första hand ska vara frivilligt för myndigheterna att ansluta sig till Statens servicecenter. Om det skulle dröja med en bred anslutning på frivillig basis samtidigt som resultatet från servicecentrets verksamhet och lönsamhetskalkyler för anslutande myndigheter visar på tydliga effektivitetsvinster avser dock regeringen att skärpa det generella trycket. En utgångspunkt kommer då att vara att myndigheter som inte vill ansluta sig ska kunna visa att den aktuella verksamheten sköts minst lika effektivt i egen regi eller på annat sätt. I syfte att skapa jämförbarhet är det viktigt att myndigheterna och Statens servicecenter räknar och redovisar sina kostnader på samma sätt.

Regeringen har också lyft fram att det kan finnas särskilda skäl för att styra enskilda myndigheter mot en anslutning till Statens servicecenter. Detta gäller t.ex. vid omstruktureringar av befintliga myndigheter och bildandet av nya myndigheter. Det kan också gälla myndigheter som

har kvalitetsproblem i sin kärnverksamhet eller i den administrativa verksamheten. Ytterligare skäl kan vara att myndigheten står inför en systeminvestering eller uppgradering av befintligt systemstöd som avser administrativt stöd.

Även om utgångspunkten är frivillighet, behöver en kritisk massa vara ansluten för att stordriftsfördelar ska nås. Den lönsamhetskalkyl som gjordes av Servicecenterutredningen byggde på en anslutning motsvarande 25 procent av alla statligt anställda. Statens servicecenters avgifter har beräknats utifrån antagandet att det är denna volym som är ansluten. Detta innebär att reformens lönsamhet förutsätter denna volym. Med utgångspunkt i detta har regeringen satt som mål att 25 procent av statsförvaltningens anställda ska vara anslutna till Statens servicecenter vid utgången av år 2015. Regeringen har även uttalat att merparten av myndigheterna bör vara anslutna på längre sikt. Skälet är att det finns goda grunder för att det i ett längre perspektiv är mest kostnadseffektivt för såväl anslutande myndigheter som för staten som helhet att huvuddelen av alla myndigheter är anslutna och delar på Statens servicecenters investeringar, resurser och kompetens. Det kan dock finnas enskilda myndigheter som av säkerhetsskäl, t.ex. på informationssäkerhetsområdet, inte är lämpliga att anslutas. Det är därför viktigt att man gör en helhetsbedömning där även andra aspekter än effektivitet vägs in, såsom informationssäkerhet.

Skälen för regeringens beslut

Inrättandet av Statens servicecenter medför en ökad koncentration, standardisering och automatisering av statsförvaltningens administrativa processer. Syftet är att öka effektiviteten och skapa kvalitativa nyttor för staten som helhet. För att målen ska uppnås, behöver processen stödjas och vidareutvecklas. Myndigheterna behöver stöd i sina analyser och förändringsarbeten. Regeringen behöver underlag och rekommendationer när det gäller hur styrningen av och förutsättningarna för reformen kan förbättras. ESV är regeringens expertmyndighet när det gäller den ekonomiska styrningen för statliga myndigheter och har en bred och djup kompetens i frågor som rör ekonomiadministration och effektivisering av statlig administrativ verksamhet, bl.a. genom arbetet med att införa e-fakturor och e-beställningar. Regeringens bedömning

är därför att ESV bör ges ett uppdrag på området i enlighet med det som anges under regeringens beslut.

På regeringens vägnar

Stefan Attefall

Karin Edin

Kopia till

Finansdepartementet/KSÄ/KLS
Finansdepartementet/BA
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Statens servicecenter